

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars V. Exempla pietatis parentum in liberos defunctos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

quam hoc connubio promovenda erat , ampliori dote dignissima erat : & pater ille, indigna, indignoque proco, contra fas, & præter hominum sapientum mores, favisse narratur. Ita est profectò: sed si fabella hæc bilem tibi movet, quâ demum indignatione digni sunt parentes, qui cum filias mortalibus obscuris atque rusticis nupturas dote amplissimâ locupletent, mortuas, ac Regi sæculorum immortalis collocandas, ut ad nuptias brevi perveniant, ne stipe quidem modicâ, non modo dote promovere volunt: aded ut ad opem extraneorum mendicandam confugiendum illis sit: atque aded ad illius Sponsi misericordiam. Ita ratum est illud Psalmistæ. *Pater meus, & mater mea dereliquerunt me: Dominus autem assumpsit me.* Psal. 26.

PARS QUINTA.

*Exempla Pietatis Parentum
in liberos defunctos.*

538. *B. Borgia in defunctos liberos pietas.* QUAM melius parentem se gessit B. Franciscus Borgia, Gandiæ Dux, & post tertius Societatis Jesu Generalis, de quo hoc Andreas Scottus in ejus vitæ actis l. 4. c. 4. Summa illi animarum cura, quæ corpore solutæ purgante igne crimina expiant: ut etiam tum Dux Gandiæ assidue pro illis orarit, & liturgias, remque divinam fieri curarit: Cujus officii nomine sæpe illi animas reduces apparuisse, gratiasque egisse narrat: promississe etiam se vicissim pro eo in Beatorum sedibus precaturas. Hæc candidè ille, ut omnia, Hieronymo Natali Sacerdoti optimo narrare solitus, quem bis in Hispaniam ab Ignatio missum, commissasque illi Societatis provincias diximus. Hæc Scottus, qui deinde c. 6. ejusdem libri sic scribit. In oppido, quod Reginæ casam appellari diximus agenti, Dorotheam filiam obiisse divinitus nunciatum eo ipso quo migravit horæ momento, ad D. Claræ Gandiæ: sed nihil mutatus, animoque turbatus, quasi ad se nihil attineret. Verùm non perinde mirandum in filia morte mœstum non fuisse, quæ jam inde à pueritia virginitatem Deo consecrarat, propterea quod exilii sui terminum, ut pridem optarat, nacta esset. Illud plerique magis mirabantur, Isabellam filiam, Lermæ Comitissam, singulari matronam virtute, dotibusque naturæ præditam, non luxisse. Pintæ enim aulam Principis ingressurus, obvium habuit, qui tristem subitumque filia interitum nunciaret. Paululum itaque clausis oculis,

apertâ verò ad Deum mente orans, benèque mortuæ precatus perrexit. Rebus in aula gestis discessurus Principi Dominæ dixit; ora quæso, pro animâ famulæ tuæ Isabellæ, quam nunc morbo minimè lento, sed repentino extinctam audivi. Ad hæc illa: itane tam tristem nuncium obiter à discedente nunciari mihi oportuit? nihilne parentem talis filia mors movet amplius? Deposito, inquit, acceperam, repetiit Dominus. Reddamus itaque, ut par est, alacriter, quodque usuram ejus tam diu dederit, grati testificationem animi demus. Igitur non lugendum, cum his vitæ miseris, & corporis vinculis soluta evaserit, & in Beatorum domicilium, Dei clementiâ, ut spero, & opto, commigrarit. Domum ubi revertit, sacris pro illa operatus nullam aliam luctus significationem dedit. Hæc idem author. ex quibus vides tum Christiani fortitudinem parentis non questibus, non gemitibus liberorum manes prosequentis, sed mirâ & acceptissimâ Numini voluntatis humanæ cum divinâ consensione: tum pietatem quæ magis etiam parebit ex eo, quòd dum Catalauniæ Proregem ageret, captis sicariis, qui vias obsidebant, cum ad supplicium raperentur, eorum vicem miseratus sacrificia singulatim triginta fieri ære suo jusserit. Qui enim in exteros, & improbos tam pius, procul dubio in suos pietissimus extitit.

Patri matrem subjungo, & egregiam quidem atque hoc loco dignissimam fortitudine juxta ac pietate. Hæc illa est Domina de Fremiot, vidua D. de Chantal, post Salesii Episcopi Genebensis filia spiritalis, & sanè illius spiritu imbuta. Hæc itaque auditâ filii unici morte, pendens è cruce Christi signum corripiens, eique manus deosculans, qua possum, ait, animi submissione, tuos, ô Christe, dulcissimos ictus accipio, precorque ut filium illum meum in misericordiæ tuæ gremium accipias. Deinde preces, & omne supplicationis genus in levamen cumulavit. Ita tribus ab obitu mensibus liber Purgatorio filius emerfit: quemadmodum ex viso cujusdam fide digno constitit: conspectus enim est juvenis ille velut in putei cujusdam fundo, ad cujus fauces mater, crucis oblongæ, quam manu tenebat, extremum, filio porrigens, illum paulatim è putei fundo in altum sustulit.

540. His adjungo absimile in re simili luctus *Matri im-* genus, ut ex oppositione, quæ sit vera *portuna la-* germanaque pietas, elucescat. Gemen- *crima gra-* bat expers omnis solatii mater creptum *vant de-* filium, nec gemere cessabat Et acuebatur *functum* filium. *dolor*

dolor ex alterius superstitis ingratis moribus, atque effrenatâ licentiâ, ac fortunarum dissipacione. Quondam lacrymabundâ obversata est cohors egregiorum juvenum, lætitiâ gestientium, quos pone sequebatur defunctus ille atque optatissimus natus aquam extimâ veste complicatâ ferens. Querit mater cur aliis non se jungat. Respondit ille maternis lacrymis se gravari. Propterea flere inutiliter desineret: ac potius preces, ac sacrificia suo bono curaret: ita se prioribus accessurum. Vide Cantiprat. lib. 2. Apum c. 53. qui & hoc subjungit. Hisce verbis.

541. In villa prope Lovanium, oppidum Brabantia, juvenis quidam dissolutus & levis languore decubuit. Rogatu ergo matris Lambertus presbyter leproforum, vir pius, & zelator maximus animarum, venit ad juvenem, & eum ad confessionem peccatorum & pœnitentiam sedulus invitavit. Quo mox in multa valde contritione confesso, & non multo post mortuo, mater pro eo continuavit interpolatè jejunia, & usque ad quinque annos, quasi irremediabilibus lacrymis protelavit. Ergo ut ipsum tempus expletum est, die quadam Dominica dictus Lambertus mortuus est, & sepultus. Sequenti autem quintâ feriâ dictus juvenis manifestus apparuit matri suâ dicens, Ecce nunc, mater charissima, adjutorio tuo ad requiem transeo de gravissimis pœnis, quas pertuli pro peccatis, & mecum Dominus Lambertus Presbyter, qui me ad cognitionem & confessionem peccatorum meorum salubriter provocavit. Pro quo, & multis aliis, quos ad pœnitentiam salutis adduxit multa mercede cumulabitur præmiorum. Vide ergo, Lector, quantâ mercedis sit inscius docere, viam salutis ostendere, & ad confessionem, & pœnitentiam trahere peccatores, nec hoc quoque sine grandi mercede negaverim, viventes compati mortuis, & eos quomodocumque orationibus, & jejniis adjuvare. Ita Cantipratanus loco citato.

§ 3.

*Conjuges Superstites Defunctis
opem ferre oportet.*

PARS PRIMA.

Id ipsum docetur ex Theologis.

542.
Conjugum
in Conju-
ges officia.

ETSI de pietatis officiis agimus hoc articulo, tamen illi quoque mutua conjugum officia inferimus: non quidem

de jure, quia propriè pietas inter parentes cernitur; sed de more, quia conjugum amor, atque ut vocat Salviianus lib. 1. ad Ecclesiasticos, *Iugum incarnata necessitudinis*, pietatis vinculo affine est. Etenim ut parentes ac liberi inter se amare ac juvare debent, quòd filii portio sint parentum: ita conjuges, quòd una caro sint, seu *duo in carne unâ*, atque ad eò partes quardam carnis ejusdem. Porrò ex omnium Theologorum consensu amorem, honorem, & obedientiam sibi mutuò debent conjuges. Amorem quidem, quia cùm proximum diligere jubeamur, quis eo nomine dignior conjuge, quæ unam carnem conflat cum conjuge? Propterea Apostolus ad Ephes. 5. ait. *Viri debent diligere uxores suas, ut corpora sua; qui uxorem suam diligit, seipsum diligit.* Honorem verò, quia vir quidem caput est uxoris, & familiæ, & ad eum administratio etiam fortunarum uxoris spectat. Uxor verò non famula, sed sociatrix est. Quare primus conjugum, *Mulier*, ait, *quam dedisti mihi sociam*: & Petrus Epist. 1. c. 3. vult viros *quasi infirmiori vasculo honorem impertiri*. Et verò prima conjugum è latere viri sumpta est, nempe ut viri latus clauderet, & sociatrix illi assideret, ac familiam curaret. Denique obedientiam alter alteri debet, Nam Genesis 3. Eva dicitur: *sub viri potestate eris*, sive ut Hebræa sonant, *ad virum recursus tuus*. Et similiter Petrus Epist. 1. c. 3. *Mulieres*, ait, *subdita sint viris suis*, & ex diverso vir quoque uxori parere obligatur, ut patet ex mutuâ corporum traditione.

His præmissis ut de more ad officia conjugum superstitem erga defunctos veniamus, facile admittam alterius morte cessare obligationem alterius ad parendum defuncto, nisi in iis quæ ad ultimas voluntates spectant. Sed vinculum amoris honorisque morte solvi admittere nequeo. Licet enim conjugium morte solvatur, atque ad eò alteri legitime collocari possit conjux superstes: licet id quoque demus Angelico Doctore, & Carthusiano; si conjux vita functus ad vitam diuinitus revocaretur, sine novo connubio non posse prioris matrimonii iure uti, aut cum superstite liberis operam dare, iuxta illud Pauli 1. cor. 7. *Si dormierit vir eius, liberata est à lege viri*, sive à vinculo coniugii: tamen manet obligatio honoris, amorisque, saltem eatenus, ut coniux superstes præ cæteris, sepulturam, & exequias coniugi defuncto curare debeat, illius conditioni vitæ congruas, ac proinde pariter manet vinculum amoris maritalis ad iuvandos eius manes. Certè cùm *Abraham surrexisset ab officio*

543.
Etiam de-
functis de-
beri, autho-
ritate proba-
batur.

Z

funeris